

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

Fjerde kvartal 2023

Dette er en oversikt over Energidepartementets (ED), kommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftverk, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten viser status for konsesjonsbehandling av kraftverk og volumet av ny kraft som er på vei inn i det norske kraftsystemet. En nærmere forklaring av innholdet i rapporten er gitt på siste side.

Frem til fjerde kvartal 2021 lagde vi en rapport for kvartalet med kommentarer til tabellene i rapporten. Fra første kvartal 2022 har vi lagt ut kun tabellene med tall for aktuelt kvartal og summen for kalenderåret.

Spørsmål kan rettes til seksjon for kraftsituasjonen og ressurser i NVE, v/Seming Skau (tlf. 48 21 53 39).

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	4. kvartal 2023			Sum 2023		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	4	1	1	22	4	12
Opprusting og utvidelse	3	15	21	9	24	158
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	0	0	0	0	0	0
Solkraft - konsesjonspliktig	0	0	0	3	14	14
Sum	7	16	22	34	42	184

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet, og for året til og med utløpet av kvartalet. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert. Disse tallene inngår også i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift.

Tabell B: Endelig avslag	4. kvartal 2023			Sum 2023		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	3	9	28	9	24	73
Opprusting og utvidelse	0	0	0	2	9	45
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	0	0	0	0	0	0
Solkraft - konsesjonspliktig	0	0	0	0	0	0
Sum	3	9	28	11	33	119

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet, og for året til og med utløpet av kvartalet. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Teknologi	4. kvartal 2023			Sum 2023		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	3	12	39	17	69	245
Opprusting og utvidelse	4	4	31	10	79	245
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	1	27	75
Vindkraft	1	1	2	2	15	58
Solkraft - konsesjonspliktig	0	0	0	0	0	0
Solkraft - nettilknyttede anlegg	1 149	48	27	11 772	303	230
Sum	1 157	65	99	11 802	493	853

Tabellen viser ny produksjon satt i drift i gjeldende kvartal, så langt NVE har fått melding om dette. Nettilknyttede solkraftanlegg er basert på data fra Elhub.

Tabell D: Endelig tillatelse, ikke idriftsatt

Teknologi	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (< 10 MW)	55	209	616	213	435	1 299	268	644	1 915
Opprusting og utvidelse	9	58	150	45	298	820	54	356	970
Vannkraft > 10 MW	2	45	138	8	270	636	10	314	774
Vindkraft	0	0	0	4	362	1 232	4	362	1 232
Solkraft - konsesjonspliktig	1	7	6	2	7	8	3	14	14
Sum	67	318	910	272	1 372	3 995	339	1 690	4 906

Tabellen viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabell D1: Under bygging, teknologi og idriftsettelsesår [GWh]

	2024	2025	2026	Totalt
Små vannkraftverk (<10 MW)	472	131	14	616
Opprusting og utvidelse	113	38		150
Vannkraft > 10 MW	0	40	98	138
Vindkraft	0	0	0	0
Solkraft - konsesjonspliktig	6	0	0	6
Totalt	591	208	112	910

Tabellen viser forventet år for idriftsettelse for ny kraftproduksjon som er under bygging. Idriftsettelsesåret er basert på årstall som er oppgitt i fremdriftsplan i forbindelse med godkjenning av detaljplan, eller publisert av utbygger i forbindelse med nyhets saker eller andre steder.

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og i tillegg saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt			Innsendte saker		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	53	94	281	0	0	0	72	143	427
Opprusting og utvidelse	26	1 579	950	3	140	332	41	1 595	992
Vannkraft > 10 MW	2	57	188	1	20	117	3	668	2 288
Vindkraft	10	3 109	10 677	0	0	0	33	9 839	33 558
Solkraft - konsesjonspliktig	34	1 245	1 386	5	354	312	34	1 245	1 386
Sum	125	6 084	13 482	9	514	761	183	13 489	38 650

Tabellen viser saker som ved utløpet av kvartalet ikke har endelig vedtak uavhengig av stadier i saksbehandlingsprosessen i NVE, ED eller kommunen. Dette inkluderer meldinger, konsesjonspliktverdinger, søknader, innstillinger og vedtatte saker som ikke er endelige i form av at de påklaget. Noen saker er ikke inkludert i tabellen. Det er saker som av ulike grunner er stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergiloven, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk.

«Saker til behandling» viser antall saker som er til aktiv behandling. Etter de nye reglene for konsesjonsprosessen for vindkraftanlegg på land kan det ikke gis konsesjon før tiltaket er avklart etter plan- og bygningsloven. Saker som er tatt opp til behandling etter de nye reglene for konsesjonsprosessen for vindkraft er skilt ut under saker til behandling og utredningsprogram fastsatt.

«Innsendte saker» på høyre side viser alle innsendte saker. Dette inkluderer saker som ligger i kø i påvente av å få en saksbehandler og vindkraftsaker som kom inn før saksbehandling av vindkraft ble stoppet i april 2019. NVE har ingen hjemmel til å avslutte en sak før vi fatter et positivt eller negativt konsesjonsvedtak og vindkraftsakene blir derfor liggende i konsesjonsregisteret.

«Utredningsprogram fastsatt» er skilt ut fordi dette er en prosess hvor tiltakshaver skal gjøre nærmere utredninger som er grunnlag for konsekvensutredningen som skal vedlegges en senere konsesjonssøknad.

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller kommunens vedtak ikke påklages eller når ED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs nettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til ED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret. For vindkraftverk gis det konsesjon for installert effekt. Med dagens vindkraftteknologi forventes brukstiden til i gjennomsnitt 3 400 fullasttimer. Derfor er alle tall i GWh for vindkraft under behandling, med endelig avgjørelse og under bygging basert på en brukstid på 3 400 timer fra og med første kvartal 2018. For vindkraftverk som er under bygging, og deler av produksjonen er satt i drift, legges det til grunn oppgitt forventet årsproduksjon for kraftverket.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om EDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter. Nærmere informasjon om de enkelte prosjektene er å finne på sakenes [nettsider](#)³ på nve.no.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <https://www.nve.no/konsesjonssaker/om-konsesjon/>

³ <https://www.nve.no/konsesjonssaker/>